

KUŞAK ÇATIŞMASINA DİKKAT EDİLMELİDİR¹

Prof.Dr.Mehmet Zeki AYDIN²

Kuşak çatışmasından kasıt, yetişmekte olan nesil ile belli bir anlayış ve sosyal bakışı temsil eden yetişkin neslin arasındaki anlaşmazlıklardır.

Yetişkin nesil, tarih boyunca gençlik çağını yüceltip, gençleri küçümsemek, onlara hep tepeden bakmak, eleştirmek; bilgisiz, beceriksiz, sorumsuz, haylaz, asi ve eğlence düşkünü olarak görme eğilimindedir. Bu, pek çok bilim insanı ve filozofun yazılarında da görülebilir. Örneğin, milattan önce VIII. yüzyılda yaşamış olan Hesiod şöyle demektedir: “Günümüzün gençleri öyle sorumsuz ve uçarlar ki, yarın ülke yönetimini üstleneceklerini düşündükçe umutsuzluğa kapılıyorum. Bize ağırbaşlı olmayı, büyüklerimize saygılı davranmayı öğretmişlerdi. Şimdiki gençler ise, ne, kural tanıyor, ne beklemesini biliyorlar. Üstelik duygusuz ve düşüncesiz davranıyorlar.” Sokrates de şöyle diyor: “Bugünün gençleri lüks ve gösteriş düşkünü, saygısız, başkaldıran, geveze ve obur yaratıklardır.”

Gençler de tarih boyunca yetişkin nesli hep tutucu, geri kafalı, uyuşuk, bencil, korkak buyurganlar olarak görmüşlerdir. Düşüncelerini eski, zevklerini bayat, kurallarını sıkı, yasaklarını da akıldışı bulmuşlar; her şeye hayır demeyi alışkanlık hâline getirdiklerinden yakınmışlardır. Bu gibi gençlerle, yaşlı kuşakların yargıları değişik, ama önyargılı tutumları ortaktır. Genel olarak gençler de yaşlılar da birbirlerinin hep olumsuz niteliklerini ön plâna çıkarıyorlar. Bu vb. yakınmalardan anlıyoruz ki, yetişmekte olan çocuk ve gençlerle yetişkinler arasındaki kuşak çatışması üç bin yıl önce de vardı, şimdi de var, gelecekte de var olacak bir olgudur.

Kuşaklar arası çatışmanın en önemli sebebi her yaşın kendi özelliklerine göre, hayata ve olaylara bakmaları ve yorumlamalarıdır. Kuşaklar arası çatışma bir anlamda değer yargılarının çatışmasıdır. Değer yargıları bireyin yaş ve psikolojisine göre değişmektedir. Elli yaşındaki bir yetişkinle, on beş yaşındaki genç olaylara aynı gözle bakamaz. Genç insan, idealisttir, dünyayı düzelterektir, henüz hayatın gerçekleriyle karşı karşıya kalmamıştır. Elli yaşındaki insan, hayatta geçirdiği kötü deneyimlerle birçok tecrübeler kazanmış, bu arada yaptığı mücadelelerle yorulmuştur. Elbette enerji dolu bir gençle yani delikanlıyla aynı fikirde olamaz. Bütün bunlar, her yüzyılda geçerli psikolojik gerçekliklerdir. Günümüzde gençlerle, yetişkinler arasındaki çatışmayı artıran her zamankinden farklı bir gerçeklik de söz konusudur, o da

---

¹ Bu yazı, “Kuşak Çatışmasına Dikkat Edilmelidir” **Çorum Müftülüğü Sesleniş Dergisi**, Çorum, yıl:1, sayı:10, Ocak-Şubat-Mart 2008, s.10’da yayımlanmıştır.

² www.mehmetzekiaydin.com Email: mehmetzekiaydin@gmail.com

toplumdaki çok hızlı değişmelerdir. Son iki yüzyılda özellikle de son yüzyılda toplumda neredeyse her şey değişmektedir. Özellikle sanayileşme ve kentleşmenin getirdiği sosyal ve ekonomik değişmeler insanı âdeta şaşırtmaktadır. Buna bağlı olarak, düşünceler, değerler, inançlar, kısaca yaşama biçimi değişmektedir. Böyle bir değişimde kuşaklar arası çatışma daha da belirgin hâle gelmektedir.

Yüksek düzeyde olmamak şartıyla, kuşaklar arası çatışmaya, dinamizme yol açan bir etken olarak bakılabilir. Fakat çatışmanın yoğunluk kazanmaması, yıkıcı değil, yapıcı bir çizgide devam edebilmesi için anne baba ve yetişkinlerin alabilecekleri tedbirler vardır.

1. Her şeyden önce, böyle bir çatışmanın normal olduğu kabul edilmelidir.

2. Yetişkinler, kendilerini çocuk ve gençlerin yerine koyarak empati yapmalıdırlar.

3. İyi bir iletişim ortamı sağlanmalıdır.

4. Gençleri dinleyip, anladıktan sonra, bazı gerçekleri bizzat yaşayarak öğrenmelerine fırsat verilmelidir.

5. Yetişkinler, çocuk ve gençleri, başkalarıyla ve hele kendileriyle mukayese etmemelidir. Çünkü şartlar değişmiştir ve eski geri gelmez; önemli olan mevcut duruma kendi kalarak, asıl değerleri koruyarak ayak uydurabilmektir.

6. Çocuk ve gençler başkalarının yanında eleştirilmemelidir.

7. Gençlerin de bir gün bazı gerçekleri görecekleri hesaba katılarak sabırlı olmalıdır.

8. Çocuk ve gencin düşüncelerini ifade etmesine fırsat verilmelidir.

9. Enerjilerini faydalı bir yerde harcamaları için imkânlar oluşturulmalıdır.

10. Dünyayı ve değişen düşünce, inanç ve değerleri takip edilmelidir.

11. Karşılıklı sevgi ve saygının kaybolmamasına özen gösterilmelidir.